

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

EL SANATLARI TEKNOLOJİSİ

ŞERİT ÖRME

Ankara, 2014

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- **PARA İLE SATILMAZ.**

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	iii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. YASSI ŞERİT ÖRGÜLER	3
1.1. Üçlü Yassı Şerit Örgü	3
1.2. Tahıl Saplarının Eklenmesi	3
1.3. Dörtlü Yassı Şerit Örgü	4
1.4. Beşli Yassı Şerit Örgü	4
1.5. Yedili Balık Sırtı Yassı Şerit Örgü	4
1.6. Dörtlü Zikzak (Kurt Dişi) Yassı Şerit Örgü	4
UYGULAMA FAALİYETİ	5
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	23
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	24
2. YUVARLAK ŞERİT ÖRGÜLER	24
2.1. Dörtlü Kare Örgü	24
2.2. Beşli Napoli Yuvarlak Şerit Örgü	24
2.3. Altılı Napoli Yuvarlak Şerit Örgü	25
UYGULAMA FAALİYETİ	26
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	37
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	38
3. SARMA ÖRGÜ TEKNİKLERİ	38
3.1. Kullanılan Araç gereçler	38
3.2. Sarma Örgülerde Başlama Teknikleri	39
3.3. Atkılı Sarma	40
UYGULAMA FAALİYETİ	42
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	67
CEVAP ANAHTARLARI	69
KAYNAKÇA	70

AÇIKLAMALAR

ALAN	El Sanatları Teknolojisi
DAL/MESLEK	Dekoratif El Sanatları
MODÜLÜN ADI	Şerit Örmek
MODÜLÜN TANIMI	Bitkisel örücülükte şerit örme tekniklerinin anlatıldığı öğrenme materyalidir.
SÜRE	40\24
ÖN KOŞUL	“Bitkisel Örücülüğe Hazırlık” modülünü almış olmak
YETERLİK	Şerit örmek
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Uygun ortam sağlandığında, bu modül ile tekniğe uygun şerit örgü yapabileceksiniz. Amaçlar 1. Tekniğe uygun olarak yassı şerit örgüler yapabileceksiniz. 2. Tekniğe uygun olarak yuvarlak şerit örgüler yapabileceksiniz. 3. Tekniğe uygun olarak sarma örgü yapabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam: Temiz, aydınlık atölye, Donanım: Bitkisel örücülükte kullanılan bitki çeşitleri, bitkisel örücülük kalıpları, bitki yarma aletleri, tasarım kitapları, örnek ürünler, kaynak kitaplar, elektronik kaynaklar, yapılmış örnekler
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modül içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen modül sonunda ölçme aracı (çoktan seçmeli test, doğru-yanlış testi, boşluk doldurma, eşleştirme vb.) kullanarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek sizi değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Bu modülde bitkisel örücülükte şerit örme tekniklerini bulacaksınız. Bu modül sonunda öğreneceğiniz bilgi ve becerilerle değişik şerit örgüler yapacaksınız.

El sanatlarının giderek kaybolduğu günümüzde kendinize ait tasarımlarla yeni ürünler ortaya koymak sizleri mutlu edecektir. Bu konuda size basılı ve görsel kaynaklar çok yardımcı olacaktır. Uygulanabilir tasarımlar yapabilmek için konuyla ilgili basılı ve görsel kaynakları iyi takip etmelisiniz. Ayrıca iyi bir gözlemci olmalısınız. Çevrenizdeki örnekleri gözden kaçırmamalısınız.

Bütün izlenimlerinize hayal gücünüz birleşince ortaya özgün ve uygulanabilir tasarımlar çıkacaktır.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler doğrultusunda, uygun çalışma ortamı sağlandığında tekniğine uygun şerit örgü yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Bu faaliyet öncesinde yapmanız gereken öncelikli araştırmalar şunlardır:

- Şerit örgülerin nerelerde kullanıldığını araştırınız.
- Şerit örgülerle yapılmış eşyaları inceleyiniz ve hangi yöntemlerin kullanıldığını arkadaşlarınızla tartışınız.
- Şerit örgülerde kullanılan bitkileri araştırınız.
- Yazılı ve görsel basından model araştırması yapınız.
- Topladığınız dokümanları ve bilgileri rapor haline getirerek sınıf ortamında arkadaşlarınızla tartışınız.

1. YASSI ŞERİT ÖRGÜLER

1.1.Üçlü Yassı Şerit Örgü

Bitkisel örücülük ham maddeleri, bitki türüne göre değişik tekniklerle, çeşitli ürünlerin yapımında kullanılarak değerlendirilir.

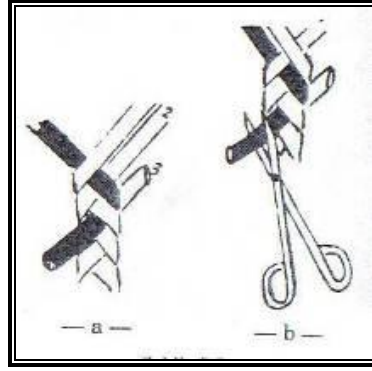
Tahıl saplarının değerlendirilmesinde yararlanılan en önemli teknik şerit örmedir. Az kırılması ve parlak olması nedeniyle şerit örmede en çok kullanılan tahıl sapı çavdardır. Tahıl sapları ile değişik genişlikte ve çeşitli desenlerde metrelerce örülen şeritler, kalıplar üzerinde yan yana dikilerek şapka, çanta, abajur, gazetelik gibi ürünlere dönüştürülür. Dikme işlemi elle ve şerit dikme makineleri ile yapılır.

1.2.Tahıl Saplarının Eklenmesi

Şerit örmede, sap uzunlukları istenilen şerit uzunluğuna yeterli değildir. Bu nedenle örgü sırasında biten bir sapa yeni bir sapın eklenmesi gerekir. Yassı şeritlerde 10 veya 12 cm'de, Napoliten şeritlerde 5 veya 7 cm'de bir ek yapılması zorunlu olur. Ekler belli olmayan şekilde özenle yapılmalıdır. Aksi takdirde örgünün estetik görünüşü bozulur.

Ekleme iki şekilde yapılabilir:

- Biten sapın ucu eklenecek saptan daha ince olursa bu ince uç diğer sapın içine geçirilir, örgüye devam edilir.
- Kısalan sapın, örülmesine sıra geldiğinde aynı yönde ve diğer saptan arasına yeni bir sap ilave edilir. Bu sapın ucu, örgü dışına taşacak şekilde 1cm uzun bırakılır. Örgüye bu yeni saptanla devam edilir. Örgü bittikten sonra veya şerit yeterince örüldüğünde ek yerindeki sap uçları kesilir.

Şekil 1.1: Şerit örme

1.3. Dörtlü Yassı Şerit Örgü

Dört adet şeridin bir araya getirilip bağlanmasıyla örülür. Şeritler arzuya ve modele göre istenilen boylarda yapılabilir.

1.4.Beşli Yassı Şerit Örgü

Beşli yassı şerit örgüde; örme işlemi saptan veya örülen farklı gereçlerin uzunluk durumlarına göre yukarıdan aşağıya veya aşağıdan yukarıya doğru uygulanabilir. Her iki şekilde de aynı işlem basamakları uygulanır.

1.5.Yedili Balık Sırtı Yassı Şerit Örgü

Yedi adet şeridin bir araya getirilip bağlanmasıyla örülür. Örgüye hep dört sap olan taraftan başlanır.

1.6.Dörtlü Zikzak (Kurt Dişi) Yassı Şerit Örgü

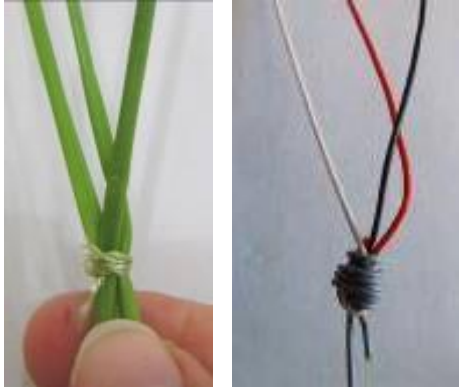
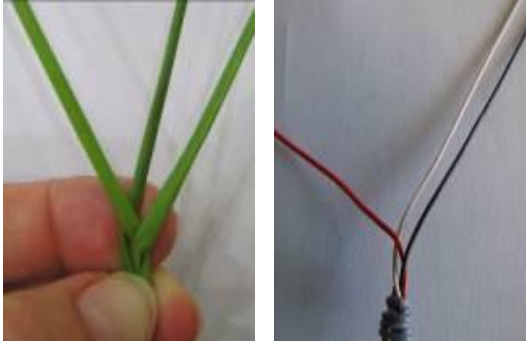

İki adet şeridin bir araya getirilmesiyle örülür. Örgünün ön ve arka yüzü birbirinden farklıdır. Gereç sayısı artırılarak beşli zikzak şerit örgü yapılabilir.

UYGULAMA FAALİYETİ

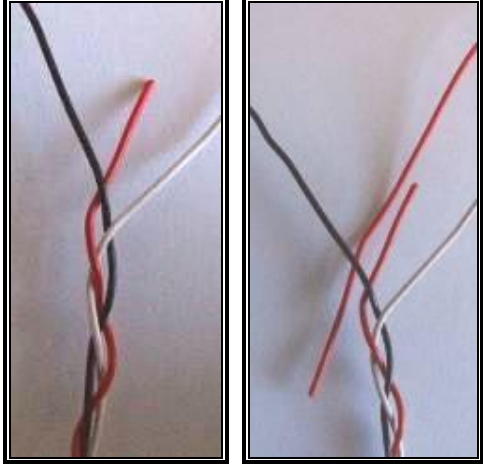
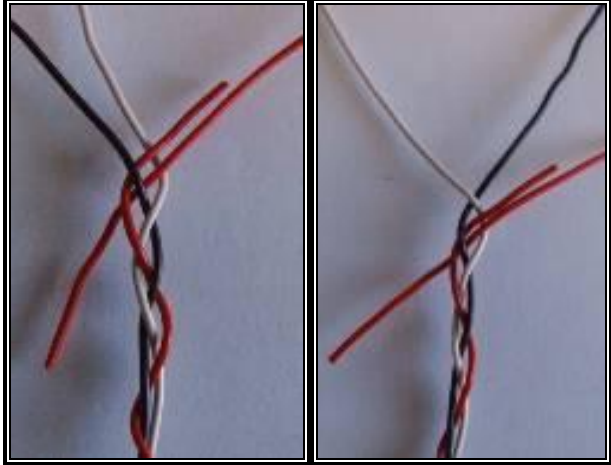
Aşağıdaki işlem basamakları ve önerilerde belirtilen hususları dikkate alarak, üçlü şerit (saç örgüsü) yapınız. (Aşağıdaki işlem basamakları kolay anlaşılabilir olması için renkli telefon kablolarıyla uygulanarak da anlatılmıştır. Tecrübe kazanana kadar renkli tel veya rafyalarla çalışmak işinizi kolaylaştırır.)

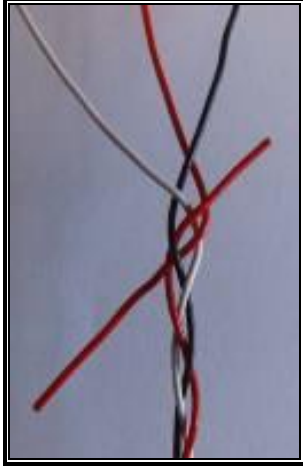

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Çalışma için uygun ortam hazırlayınız. ➤ Üçlü düz yassı şerit için malzeme hazırlayınız.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Aydınlık, geniş bir atölye ortamı hazırlayınız. ➤ Seçtiğiniz tahıl saplarının aynı kalınlıkta olmasına dikkat etmelisiniz. ➤ Yuvarlak sapları, rahat çalışmak için yassılaştırınız. ➤ Renkli rafya veya renkli telefon kablosu hazırlayınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Aynı kalınlıkta üç çavdar sapını veya renkli telefon kablolarını alt uçlarını aynı noktada toplayarak 1 cm yukarıdan sıkıca bağlayınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sapların bükünce kırılmayacak şekilde yumuşamasını bekleyiniz ve daha sonra kullanınız. ➤ Şerit örerken saplar uzun olduğu için aşağıdan yukarı doğru örnünüz. ➤ Tel zımba veya bantla da tutturabilirsiniz. ➤ Tellerle çalışacaksanız örgüye başlarken tellerin çıkmaması için, tel uçlarını geri kıvrarak sarılan telin altında kalmasını sağlayınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sağ taraftaki ilk sapı (kırmızı renkli) ortadaki (siyah) sapın altından geçirip sol kenardaki (beyaz) sapa paralel getiriniz.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sap aralarında fazla boşluklar kalmayacak şekilde sapları muntazam yerleştirmelisiniz. ➤ Şerit örerken tahıl saplarının zedelenmemesine dikkat etmelisiniz.

	
<p>➤ Soldan ilk sapı (beyaz) geriye doğru katlayarak yanındaki (kırmızı) sapın altından geçirip sağ baştaki (siyah) sapa paralel getiriniz.</p> 	<p>➤ Dikkatli ve düzenli çalışınız.</p>
<p>➤ İkinci ve üçüncü işlemleri tekrarlayarak istenilen uzunluğa kadar örgüye devam ediniz.</p> 	<p>➤ Saplar kısalmıca ekleme işlemini 2. uygulama faaliyetine uygun olarak yapınız.</p>

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamakları ve önerilerde belirtilen hususları dikkate alarak, şerit örgülerde ekleme işlemi yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Sapın bitiminde, ekleme yapılacak sap ile biten sapı 2-3 cm çakişacak şekilde yan yana getiriniz.</p> 	<p>➤ Dikkatli ve düzenli çalışınız.</p>
<p>➤ Örgü sırasına göre örmeye devam ediniz.</p> 	<p>➤ Sırayı karıştırmamaya dikkat ediniz.</p>

	
<p>➤ Sapların ek yerindeki başlama ve bitiş kısımlarını daha sonra kesmek üzere paylı bırakınız.</p>	<p>➤ Payları yeterli ölçüde bırakınız.</p>
<p>➤ Örmeye işleminin bitince ek yerindeki fazlalıkları keserek temizleyiniz.</p> 	<p>➤ Dikkatli çalışınız.</p>

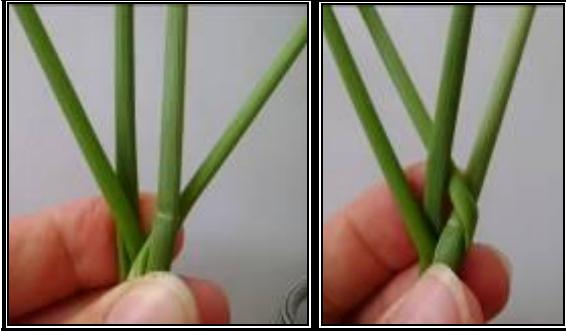
- Sağlam olması için eski ve yeni eklenen sapların ve örgünün özelliğine göre bir miktar birlikte örebilirsiniz.

- Bu şekilde yapılan eklemelerde eklenen yerde kalınlık oluşacağından, sapların aynı noktadan değil aralıklı olarak eklenmesi uygun olur.

UYGULAMA FAALİYETİ

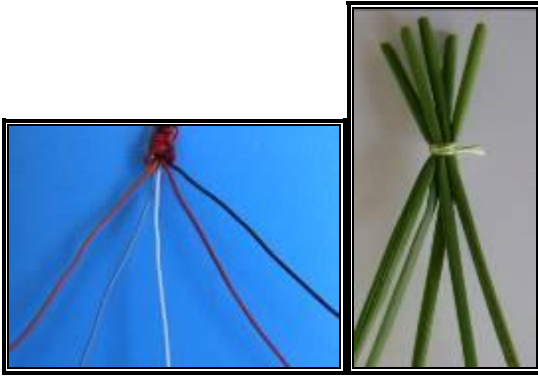

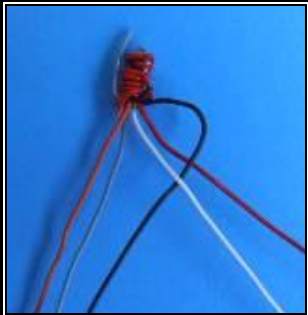
Aşağıdaki işlem basamakları ve önerilerde belirtilen hususları dikkate alarak, dörtlü şerit örgü işlemini uygulayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ 4 adet bitkinin saplarını bir araya getirerek bağlayınız.</p> 	<p>➤ Sıkıca bağlayınız. ➤ Alttan 1 veya 1,5 cm pay bırakınız.</p>
<p>➤ Sağdan 1. sapı sağdan ikinci sapın üzerinden sola doğru meyillendirerek kıvrınız.</p> 	<p>➤ Altta kalan sağdan ikinci sap artık sağdan 1. sap olmuştur. ➤ Sağ tarafta 1, sol tarafta 3 sap oluşmuştur.</p>
<p>➤ Sol taraftan 1. sapı, soldan ikinci sapın altından ve soldan 3. sapın altından geçirerek sağdan 1. sapa paralel olacak şekilde tutunuz.</p> 	<p>➤ Sağda ve solda birbirine paralel ikişer sap oluşmuştur.</p>

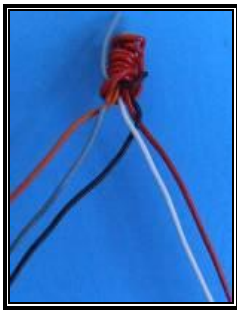
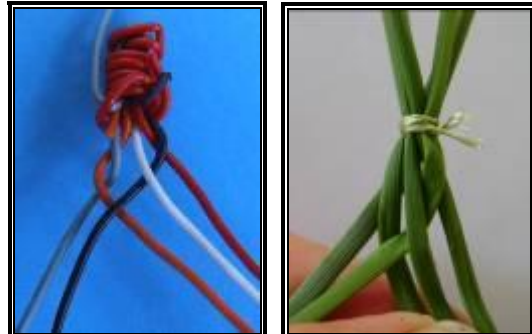
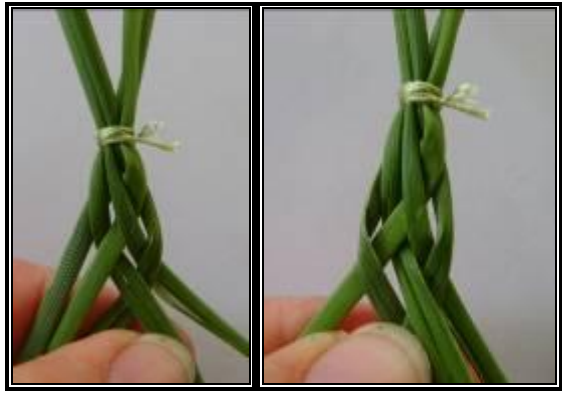
<p>➤ Örgü bitiminde sap uçlarını bağlayınız.</p> 	<p>➤ Özellikle taze ve sert olan saplarda açılma daha çabuk olabilir, bağlama açılmayı engeller.</p> <p>➤ Sıkıca bağlayınız.</p>
<p>➤ Şeritleri arzuya ve modele göre, istenilen boylarda keserek kullanınız.</p> 	<p>➤ Dikkatli ve düzenli çalışınız.</p>

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamakları ve önerilerde belirtilen hususları dikkate alarak, beşli yassı şerit örgü uygulamasını aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek uygulayınız. (Bitki olarak kova, kofa, gova gibi farklı isimlerle adlandırılan bitki kullanılmıştır. İşlem basamaklarının kolay anlaşılması için renkli telefon kabloları ile de uygulama yapılmıştır.)

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Bitki saplarının beşini bir araya getirerek bağlayınız.</p> 	<p>➤ Örerken çıkmaması için sıkı bağlayınız.</p>
<p>➤ Beş sapın üçünü sağ tarafa ikisini sol tarafa doğru ayırınız.</p> 	<p>➤ Üçlü kısmın sağda veya solda olması önemli değildir, önemli olan örmeye üç sap olan taraftan başlanmasıdır.</p>
<p>➤ Sağdaki birinci (siyah) sapı, yanındaki ikinci (kırmızı) sapın üzerinden, ortadaki üçüncü (beyaz) sapın altından geçiniz.</p> 	<p>➤ Dikkatli çalışınız.</p>

<p>➤ Geçirdiğiniz sapı çekiştirerek soldan ikinci (gri) sapa paralel olarak uzatınız.</p> 	<p>➤ Şimdi solda 3 sap olmuştur.</p>
<p>➤ Soldaki birinci (turuncu) sapı, yanındaki ikinci (gri) sapın üzerinden, ortadaki (siyah) sapın altından geçirerek sağdaki iki sapa (beyaz-kırmızı) paralel hale getiriniz.</p> 	<p>➤ Örgünün kaymaması için saplar parmaklar arasında tutulmalıdır.</p>
<p>➤ Üçüncü, dördüncü ve beşinci işlem basamaklarını tekrarlayarak örmeye devam ediniz.</p> 	<p>➤ Sapların bitmesi durumunda 2. uygulama faaliyetinde anlatıldığı şekilde ekleme yapınız.</p>
<p>➤ Örgüyü bitkilerin veya örülen diğer gereçlerin ve uygulanacak yerin özelliğine uygun olarak, sık veya seyrek yapabilirsiniz.</p>	<p>➤ Dikkatli ve düzenli çalışınız.</p>

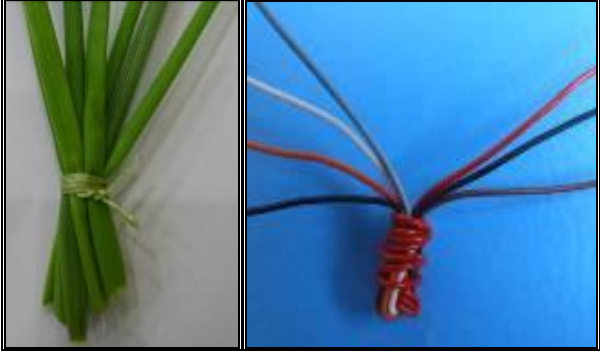
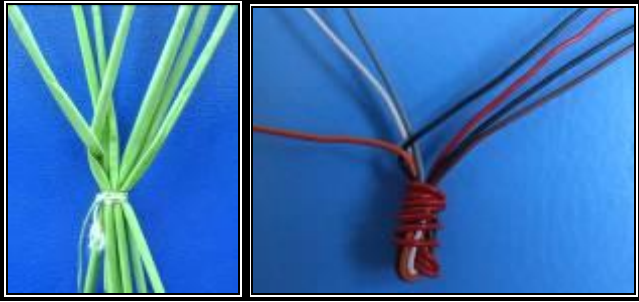
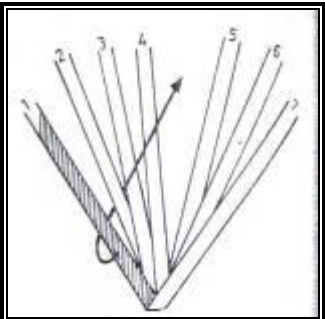
- Yapılan şeritleri kartelâ hazırlamak üzere bilgi kartlarını yazarak saklayınız.

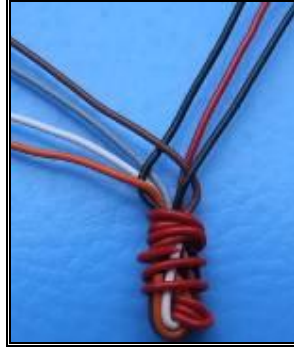
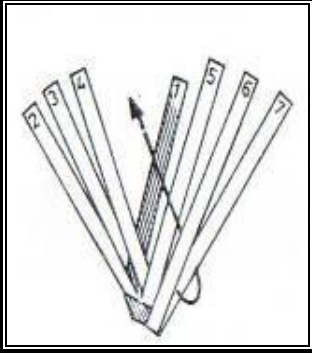
- Farklı gereçlerle ördüğünüz şeritleri birleştirerek değişik ürünler yapabilirsiniz.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamakları ve önerilerde belirtilen hususları dikkate alarak, yedili (balıksırtı) yassı şerit örgü uygulamasını yapınız.

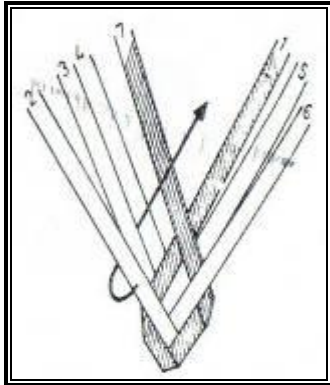
İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Yedi adet sapın alt uçlarını bir araya getirerek 1 cm yukarıdan sıkıca bağlayınız.</p> 	<p>➤ Sapların üç tanesini sağa, dört tanesini sola ayırınız.</p>
<p>➤ Soldan birinci sapı (1 numaralı -siyah), yanındaki sapın (2 numaralı-turuncu) altından, ikinci ve üçüncü sapların (3 ve 4 numaralı-beyaz-gri) üstünden geçirek sağdaki üç sapa paralel (kırmızı-5 numaralı sapın yanına) getiriniz.</p> 	<p>➤ Dikkatli çalışınız. ➤ Sırayı karıştırmayınız.</p>

- Sağ kenardan ilk sapı (kahverengi-7 numaralı) yanındaki (6 numaralı-siyah) sapın altından, diğer iki sapın (5 ve 1 nolu-kırmızı-siyah) sapların üstünden geçirek soldaki üç sapın yanına paralel getiriniz.

- Örgüye hep dört sap olan taraftan başlayınız.
- Sapların iki gruba ayrıldığı orta noktayı, baş ve işaret parmakları arasında sıkıca tutarsanız (sağdan katlarken sol elle, soldan katlarken sağ elle) saplar birbirine karışmaz. Örne işlemini daha kolay ve çabuk yapabilirsiniz.

- Soldan kıvrıma başlarken üçüncü, sağdan başlarken dördüncü işlemleri tekrarlayarak örgüye devam ediniz.(1 alt, 2 üst geçirek)

- Her işlem sonucu bir tarafta birbirine paralel 4 sap, diğer tarafta birbirine paralel 3 sap olacaktır.

- İstenilen uzunluk kadar örünüz.
- Örgünün açılmaması için bitiş kısmını düğümleyiniz.

- Bitkinin uçlarının fazlalıklarını kesiniz.

- Yapılan şeritleri kartelâ hazırlamak üzere bilgi kartlarını yazarak saklayınız.

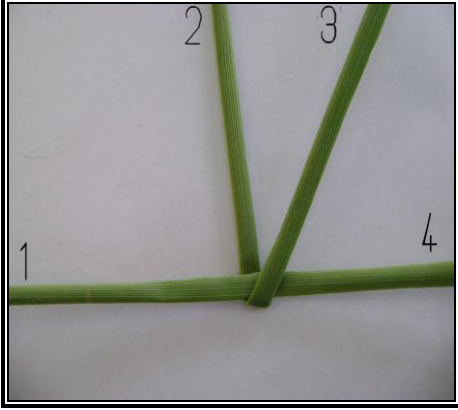
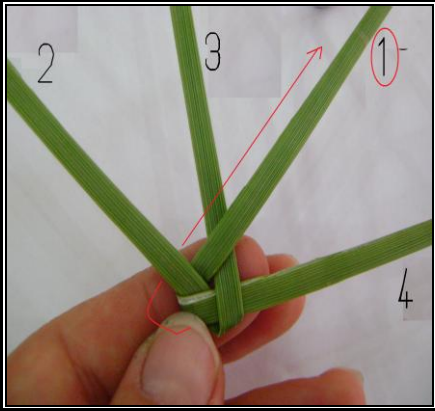

- Pratikliğinizi artırmak için değişik gereçlerle yaptığınız örgüleri farklı tasarımlarda kullanınız.

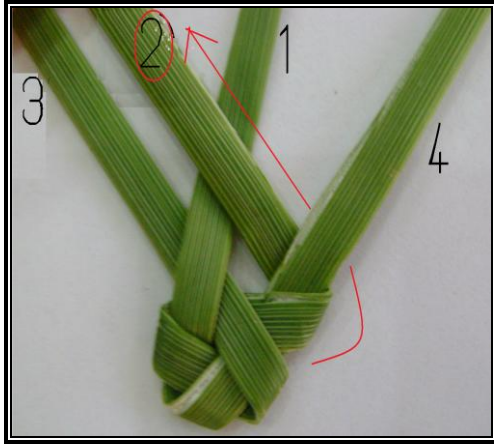
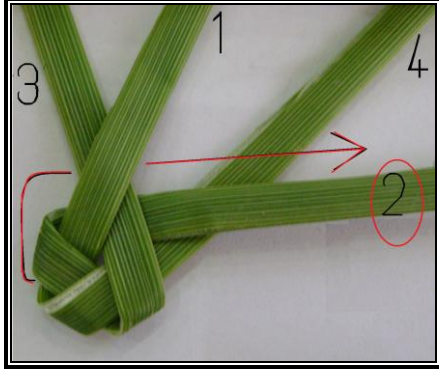

UYGULAMA FAALİYETİ

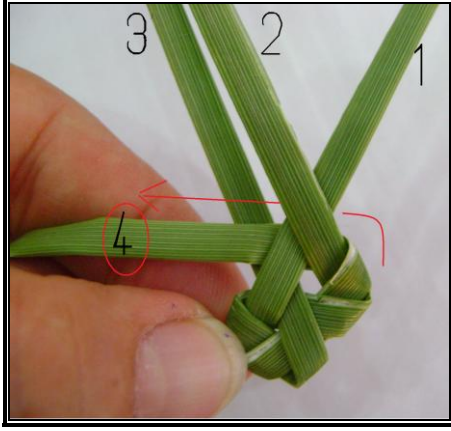
Aşağıdaki işlem basamakları ve önerilerde belirtilen hususları dikkate alarak, dörtlü şerit örgü işlemini aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek uygulayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Aynı kalınlıkta iki sap alınız. Birini ortadan ikiye katlayarak katlanan kısmı altta kalacak şekilde (V şeklinde) tutunuz. İkinci sapı katlanan sap arasından geçirerek yatay olarak ortalayınız.</p> 	<p>➤ Temiz ve düzenli çalışınız.</p>
<p>➤ 1 numaralı yatay sapın sol ucunu geriye doğru katlayarak 2 numaralı sapın altından 3 numaralı sapın üstünden geçirin ve sağdaki 4 numaralı yatay sapa paralel gelecek şekilde çekiniz.</p> 	<p>➤ Dikkatli çalışınız.</p>

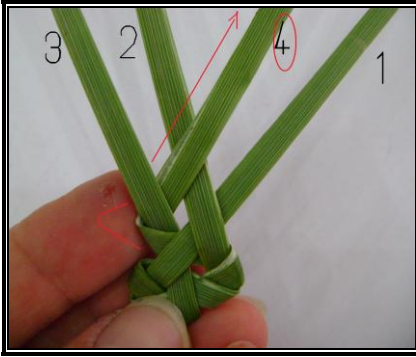
<p>➤ Soldaki 2 numaralı ilk sapı geriye katlayarak ortadaki 3 ve 1 numaralı iki sapın altından, sağ kenardaki 4 numaralı sapın üstünden geçirin ve yere paralel gelecek şekilde sağa doğru çekiniz.</p>	<p>➤ 1 ve 4 numaralı saplar yukarı doğru gelecek şekilde örgüyü dik tutunuz.</p>
<p>➤ Sağda, yere paralel tuttuğunuz 2 numaralı sapı yanındaki 4 numaralı sapın altından 1 numaralı ikinci sapın üstünden geçirerek sol kenardaki 3 numaralı sapa paralel getiriniz.</p>	<p>➤ 3 ve 2 numaralı sapları da sola doğru birbirine paralel getiriniz.</p>
<p>➤ Sağdaki 4 numaralı sapı tekrar geriye katlayarak ortadaki 1 ve 2 numaralı iki sapın altından, sol kenardaki 3 numaralı sapın üstünden geçirin ve yere paralel gelecek şekilde sola doğru çekiniz.</p>	<p>➤ İşlem sırasını karıştırmayınız.</p>

- Soldaki 4 numaralı sapı geriye katlayarak yanındaki 3 numaralı sapın altından 2 numaralı ikinci sapın üstünden geçirerek sağdaki 1 numaralı sapa içten paralel getiriniz.

- Dikkatli çalışınız.

- 4 ve 8 numaralı işlem basamaklarını tekrar ederek örgüye devam ediniz.

- Sapların bittiği yerde ekleme yapınız.
- Bitiş yerini uzun kalan saplardan biriyle bağlayınız.

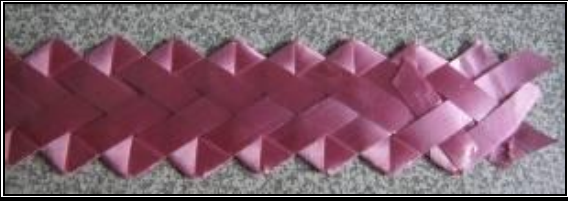
- Farklı gereçlerle denemeler yaparak pratiklik kazanınız.

- Örgünün ön ve arka yüzü birbirinden farklıdır.

- Gereç sayısını artırarak beşli zikzak şerit örgü yapabilirsiniz.

- Pratikliğinizi artırmak için değişik gereçlerle yaptığınız örgüleri farklı tasarımlarda kullanınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise **D**, yanlış ise **Y** yazınız.

1. ( ) Tahıl saplarının değerlendirilmesinde yararlanılan en önemli teknik şerit örmedir.
2. ( ) Az kırılması ve parlak olması nedeniyle şerit örmeye en çok kullanılan tahıl sapı çavdardır.
3. ( ) Yapılan şeritlerin dikme işlemi yalnızca elle yapılır.
4. ( ) Şerit yapımında ek yapılamadığı için sadece uzun dalları olan bitkiler örülebilir.
5. ( ) Kurt dişi yassı şerit örmeye başlanırken her zaman yatay durumda olan saptan başlanır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve beceriler doğrultusunda, uygun ortam sağlandığında tekniğine uygun yuvarlak şerit örgüler yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Bu faaliyet öncesinde yapmanız gereken öncelikli araştırmalar şunlardır.

- Yuvarlak şerit örgülerin nerelerde kullanıldığını araştırınız.
- Yuvarlak şerit örgülerle yapılmış eşyaları inceleyiniz ve nasıl yapıldığını arkadaşlarınızla tartışınız.
- Yazılı ve görsel basından, mağazalardan değişik yuvarlak şeritlerle çalışılmış modeller araştırınız.
- Topladığınız dokümanları ve bilgileri rapor haline getirerek sınıf ortamında arkadaşlarınızla tartışınız.

2. YUVARLAK ŞERİT ÖRGÜLER

Yuvarlak şerit örgülerin, dörtlü kare örgü, beşli Napoli yuvarlak şerit örgü, altılı ve yedili Napoli yuvarlak şerit örgü gibi çeşitleri vardır. Yuvarlak şerit örgüler de yassı şerit örgülerde olduğu gibi yan yana dikilerek yer yaygıları veya Amerikan servisi gibi birçok ürün yapımında kullanılabilir. İnce veya kalın iplerle örülerek, makrome sarkaç yapımında, çanta sapları yapımında veya takı yapımında kullanılabilir. Sepet örücülüğünde ise sap yapımında yuvarlak şerit örgülerden faydalanılır. Yaratıcılık kullanılarak farklı alanlarda da yuvarlak şerit örme teknikleri ile değişik çalışmalar yapılabilir.

2.1.Dörtlü Kare Örgü

Dört adet şeridin bir araya gelmesiyle yapılan örgü çeşididir. Yapma çiçekçilikte sıklıkla kullanılır.

2.2.Beşli Napoli Yuvarlak Şerit Örgü

Aynı kalınlıkta beş adet şeridin bir araya gelmesiyle yapılan örgü çeşididir. Dekoratif ürün çalışmalarında kullanılır.

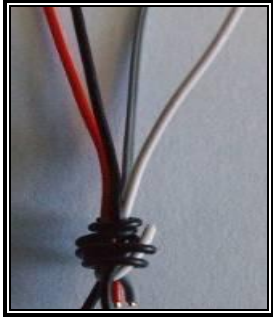

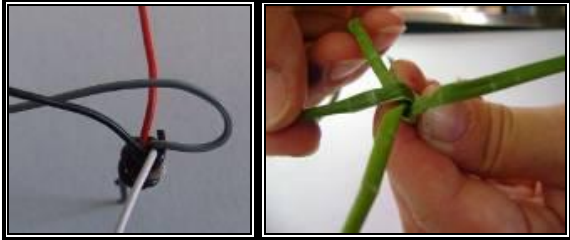

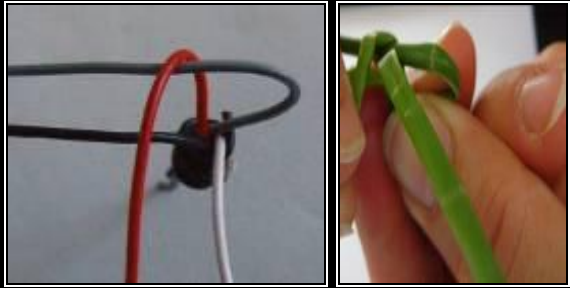

2.3. Altılı Napoli Yuvarlak Şerit Örgü

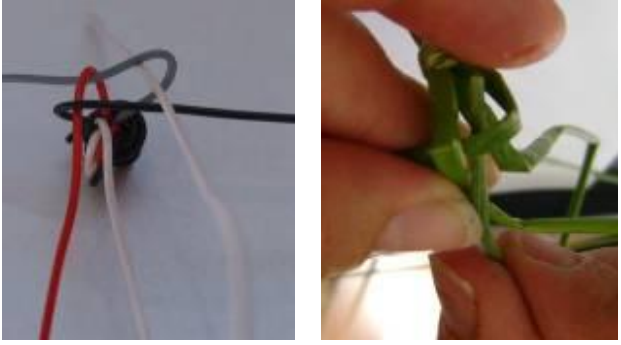

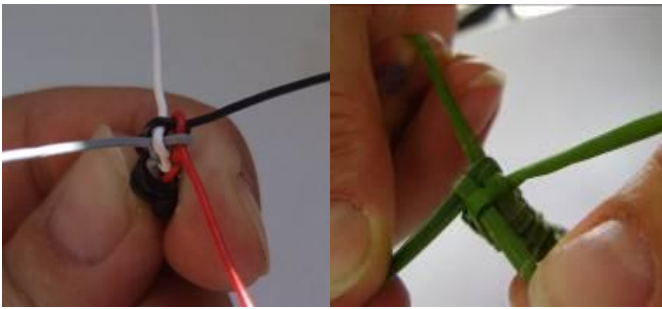
Aynı kalınlıkta altı adet şeridin bir araya gelmesiyle yapılan örgü çeşididir. Dekoratif ürün çalışmalarında kullanılır.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamakları ve önerilerde belirtilen hususları dikkate alarak, dörtlü kare örgü yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Dört adet bitki sapını alt kısmını hizalayarak bağlayınız.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dipten 1-2 cm pay bırakınız. ➤ Sapların çıkmaması için sıkıca bağlayınız. ➤ Sağlam olması için, saplar kıvrılmaya müsait ise bağlama ipini 2-3 defa dolağıktan sonra sapların uçlarını geriye doğru kıvrınız ve ipi birkaç defa daha dolayarak bağlayınız. ➤ Bağlama işlemini, sapı sararken oluşan halkanın içinden sapın ucunu 1-2 defa geçirip çekerek yapabilirsiniz. Bu bağlama tekniği yapma çiçekçilikte sıklıkla kullanılır.
<p>➤ Sapları eşit aralıklarla dışa doğru açınız.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Saatin tam, yarım ve çeyreklerine uygun artı şekli veriniz.

<p>➤ Sağdaki (gri) sapı, yukarıdaki (kırmızı) sapın üzerinden atlatarak soldaki (siyah) sapa paralel şekilde uzatınız.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ İlk başladığımız yerden son sap geçirileceği için biraz bolluk bırakınız. ➤ Kıvrılan sap, yanına paralel geldiği sapın daima solunda olacaktır ➤ Başlangıç noktasında boşluk kalması için işaret parmağımızı ilk attığımız sapın arasında bırakınız.
<p>➤ Yukarıdaki (kırmızı) sapı ilk kıvrduğumuz (gri) sapın üzerinden, alttaki (beyaz) sapın sol tarafına paralel olarak uzatınız.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Soldaki siyah sap da kıvrılan sapın altında kalacaktır. ➤ İlk sap biraz bolluk bırakılarak tam zıt yönüne doğru kıvrılır. ➤ Diğer saplar da sırasıyla, ilk soldaki sap, son kıvrılan sapın üzerinden olacak şekilde zıt yöne doğru kıvrılır.
<p>➤ Soldaki (siyah) sapı, son kıvrılan (kırmızı) sapın üzerinden kendi yönünün zıttına doğru kıvrınız.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dikkatli çalışınız.

<p>➤ Altta yanyana paralel duran iki saptan sağdakini (beyaz), son kıvrılan (siyah) sapın üzerinden, ilk kıvrılan sapın gevşek bırakılan boşluğundan içten dışa doğru geçiriniz.</p> 	<p>➤ Önceden boşluk bırakılmadı ise hafifçe gevşetiniz.</p>
<p>➤ Bütün saptarı eşit olarak çekiniz.</p> 	<p>➤ Sıkıştırma yaparken saptarı her iki elinizin baş-ışaret, orta-yüzük parmakları arasında tutarak çekerseniz işiniz kolaylaşır.</p>
<p>➤ Örgüyü iyice sıkıştırınız.</p> 	<p>➤ Sıkıştırıldıktan sonraki görüntününün tam kare olmasına dikkat ediniz.</p> <p>➤ İşlem sonucunda saptar karşılıklı olarak zıt yönlerine geçmiş olacaktır.</p>

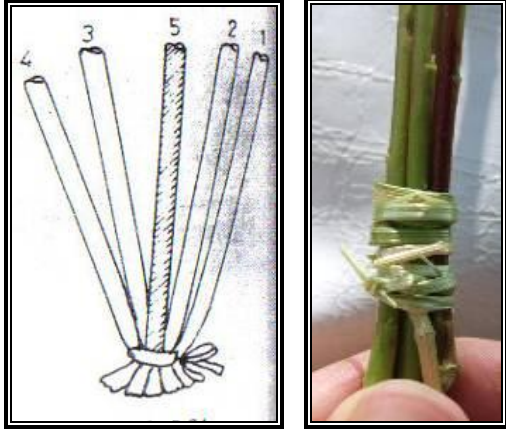
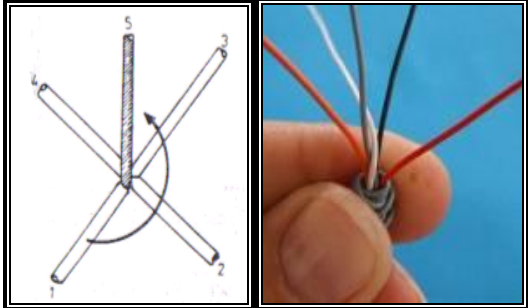

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bir sonraki sıraya başlamak için, ilk sapın bulunduğu yönün tam karşısına atınız. ➤ 3'ten 8. işlem basamağına kadar tekrar ederek istediğiniz uzunluğa kadar örgüye devam ediniz. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Örgü bitiminde sapların uçlarını kesiniz.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Örgünün çözülmemesi için 1-2 cm pay bırakınız. ➤ Amaca göre kalan saplar daha uzun bırakılabilir.

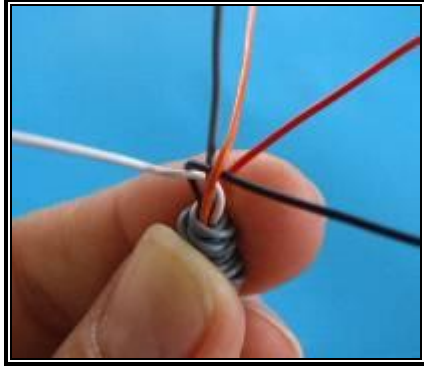
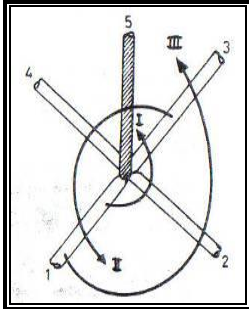
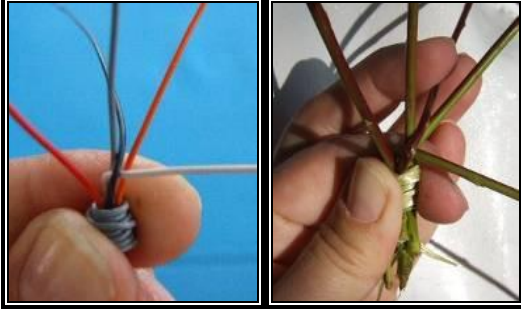
UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamakları ve önerilerde belirtilen hususları dikkate alarak, beşli Napoli yuvarlak şerit örgü yapınız. (Aşağıdaki beşli Napoli yuvarlak şerit örgü işlem basamakları kolay anlaşılabilir olması için renkli telefon kablolarıyla uygulanarak da anlatılmıştır. Tecrübe kazanana kadar renkli tellerle çalışmak işinizi kolaylaştırır. Uygulama Faaliyetinde kullanılan bitki 2 mm çapındaki ince söğüt dallarıdır. Uzun olması gereken örgülerde çavdar sapı gibi kalınlığı eşit olan bitkilerin kullanılması daha uygun olur.)

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Bitki saplarını toplayıp yumuşaması için bir gece bekletiniz.</p> 	<p>➤ Dalları aynı kalınlıkta ve taze olanlardan seçiniz.</p> <p>➤ Bitki sapları yumuşak olmazsa örerken şekildeki gibi kırılmalar olabilir.</p>
<p>➤ Aynı kalınlıkta beş sapı alt uçlarını bir araya toplayarak 1cm yukarıdan bağlayınız.</p> 	<p>➤ Dikkatli çalışınız.</p>

	
<p>➤ Sapın birini ortada merkezde dik tutarak diğer saplari onun etrafina eşit aralıklarla yerleştiriniz.</p>	<p>➤ Saplari kaydırmamaya dikkat ediniz.</p>
<p>➤ Saplari bağlandıkları yerden, sol elin baş, işaret ve orta parmakları arasında tutunuz. Sağ elle önünüze rastlayan (1 nolu-beyaz) sapı merkez sapının etrafındaki (2 ve 3 numaralı, kırmızı-siyah), iki sapın üzerine yatırınız.</p> 	<p>➤ Kolay çalışmak için yatırdığınız sap önünüze gelecek şekilde örgüyü sağdan sola hafifçe çeviriniz.</p>

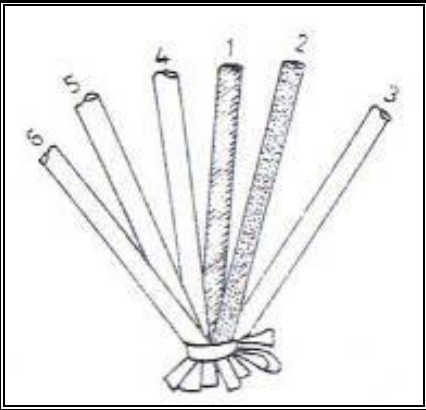
<p>➤ Yatırdığınız saptan sonra gelen ilk (2 numaralı-kırmızı) sapı atlayarak ikinci sapı (3 numaralı-siyah) sağa doğru kendisinden sonra gelen (1 ve 4 numaralı-beyaz-turuncu) iki sapın üzerine yatırınız.</p>	<p>➤ Döndürülecek sap her zaman, son yatırılan sapın sağındaki saptır.</p>
<p>➤ Yatırdığınız saptan sonra gelen sapı atlayarak ondan sonraki (turuncu) sapı, (2 ve 3 numaralı-siyah-kırmızı) sapların üzerine yatırınız.</p>	<p>➤ Katlamayı soldan sağa hep aynı yönde sürdürünüz.</p> <p>➤ Sapların hepsini merkezdeki sapa aynı yakınlıkta katlayınız.</p>
<p>➤ En son yatırılan sapın (turuncu), sağındaki sapı (kırmızı), turuncu ve beyaz sapın üzerinden yatırınız.</p>	<p>➤ Merkez etrafında katlamaların düzgün bir üçgen oluşturmasına dikkat ediniz.</p> <p>➤ Dekoratif çalışmalarda merkez etrafındaki katlamalar ürünün bi-</p>

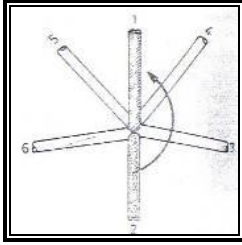
	<p>çimine göre, merkeze yakın veya uzak mesafelerden yapılabilir.</p>
<p>➤ İşlemleri tekrarlayarak örgüye devam ediniz.</p>	<p>➤ Dikkatli ve düzenli çalışınız.</p>
	<p>➤ Örgüyü modelin özelliğine ve arzuya göre seyrek veya sık çalışabilirsiniz.</p>

UYGULAMA FAALİYET

Aşağıdaki işlem basamakları ve önerilerde belirtilen hususları dikkate alarak, altılı Napoli yuvarlak örgü yapınız.

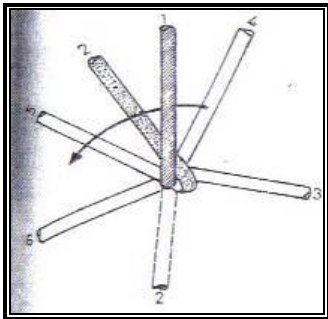
İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Altı sapı alt uçlarından bir noktada toplayarak 1 cm yukarıdan bağlayınız. Sapın birini (1 numaralı) ortaya alınız, diğer beş sapı onun etrafında eşit aralıklarla yerleştiriniz.</p> 	<p>➤ Temiz ve düzenli çalışınız.</p> <p>➤ Aralıkların eşit olmasına dikkat ediniz.</p>

- Ön taraftaki (2 numaralı) sapı, merkez sapın sağından iki sapın üzerine (3 ve 4 numaralı) yatırınız.

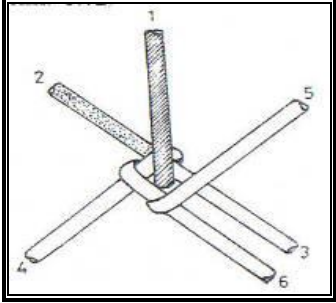

- Yatırılan sap önde kalacak şekilde örgüyü çeviriniz.
- Örgünün açılmaması için attığınız sapı sol elin yüzük ve orta parmağı arasında tutunuz.

- Yatırdığınız (2 numaralı) saptan sonra gelen (3 numaralı) sapı atlayarak ikinci (4 numaralı) sapı, kendisinden sonra gelen (2 ve 5 numaralı) iki sapın üzerine yatırınız.

- Örgüyü hep aynı yönden çevirmeye dikkat ediniz.

<p>➤ Yatırdığınız (4 numaralı) ilk saptan sonraki (2 numaralı) sapı atlayarak (5 numaralı) ikinci sapı kendisinden sonra gelen iki sap üzerine, merkez etrafına yatırınız.</p> 	<p>➤ Detaylara özen gösteriniz.</p>
<p>➤ Merkez sap etrafında kare oluşacak şekilde aynı işlemlerle örgüye devam ediniz.</p> 	<p>➤ Gerektiği yerlerde ekleme yapınız.</p>
<p>➤ Bitirdiğiniz yerde uzun kalan saptardan birini örgünün etrafında dolayarak bağlayınız.</p> 	<p>➤ Bağladığınız kısmı örgü kuruduktan sonra modele uygun olarak kesebilirsiniz.</p>

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise **D**, yanlış ise **Y** yazınız.

1. ( ) Beşli yuvarlak Napoli örgüde katlama soldan sağa, sağdan sola karışık yönlerde sürdürülmelidir.
2. ( ) Dekoratif çalışmalarda merkez etrafındaki katlamalar ürünün biçimine göre, merkeze yakın veya uzak mesafelerden yapılabilir.
3. ( ) Şerit örmede kullanılan tahıl sapları yeterli uzunluğa sahiptir.
4. ( ) Napoliten şeritlerde 5 veya 7 cm'de bir ek yapılması zorunlu olur.
5. ( ) Biten sapın ucu eklenecek saptan daha ince olursa bu ince uç diğer sapın içine geçirilebilir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler doğrultusunda uygun çalışma ortamı sağlandığında tekniğe uygun sarma örgüler yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Bu faaliyet öncesinde yapmanız gereken öncelikli araştırmalar şunlardır:

- Sarma örgülerin nerelerde kullanıldığını araştırınız.
- Sarma örgülerle yapılmış eşyaları inceleyiniz ve nasıl yapıldığını sınıfta arkadaşlarınızla tartışınız.
- Yazılı ve görsel basından, mağazalardan değişik sarma örgülerle çalışılmış modeller araştırınız.
- Çevrenizde bu işi yapan atölyeler var mı araştırarak inceleme gezileri düzenleyiniz
- Topladığınız dokümanları ve bilgileri rapor haline getirerek sınıf ortamında arkadaşlarınızla tartışınız.

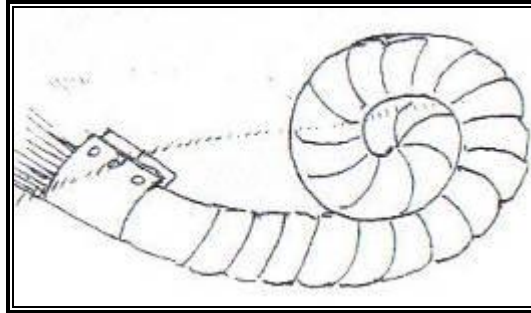
3.SARMA ÖRGÜ TEKNİKLERİ

Sarma tekniği ile meyve tabakları, ekmek sepetleri, çantalar, çeşitli sepetler ve şapkalar yapılabilir.

3.1.Kullanılan Araç gereçler

- Fermejüplü bant

Demet haline getirilmiş dolgu gerecini dağılmadan toplu tutabilmek ve işlemi çabuklaştırmak için kullanılan basit bir banttır. Fermejüplü oluşu kullanımı kolaylaştırır.

Şekil 3.1: Fermejüplü bant

- **Büyük iğne veya biz**
Sarılan sıranın bir önceki sıraya tutturulmasında yararlanır.
- **Tahıl sapları**
Hem sarma hem de dolgu gereci olarak kullanılır. Kırılmadan çalışılabilmesi için ıslatılarak yumuşatılmış olmaları gerekir.
- **Mısır koçan yaprakları**
Mısır koçanının üzerini örten yapraklar, ıslatılınca yumuşak ve istenilen şekilde bükülebilir hale gelir. Lif boyunca ince şeritlere ayrılır ve sarma yapılır.
- **Kofa bitkisi**
Demet halinde dolgu gereci olarak kullanılır.
- **Rafya**
Dekoratif çalışmalarda dolgu gerecinin üzerini sarmak için yararlanır. Rafya ile yapılan çalışmalarda dolgu gereci olarak fitil de kullanılabilir.

3.2.Sarma Örgülerde Başlama Teknikleri

Bitkisel örücülükte kullanılan en eski örme tekniklerinden biridir. Bu teknikte bir merkezden başlanarak bir demet buğday veya çavdar sapı ya da kofa bitkisi üzerine buğday, çavdar, mısır koçanı yaprakları veya rafya sarılarak çeşitli ürünler yapılır. Fantezi işlerde dolgu gereci olarak fitil kullanılır. Fitilin üzeri yün veya rafya ile sarılabilir.

- **Yuvarlak başlama**
- **Sık sarmalı oval başlama**
- **Tahta taban üzerine başlama**

İşin çabuk bitmesi ve gerecin az kullanılması gerektiğinde istenilen şekil ve büyüklükte (oval, kare, daire) tahta bir taban kesilir. Kenarlarına matkapla delikler açılır. Sarmada kullanılan gereç bu deliklerden geçirilerek sarma tekniklerinden biri ile çalışma sürdürülür.

Resim 3.1: Tahta taban üzerine sarma

Resim 3.2: Tahta taban üzerine sarma

3.3 Atkılı Sarma

Atkılı sarma çeşitleri;

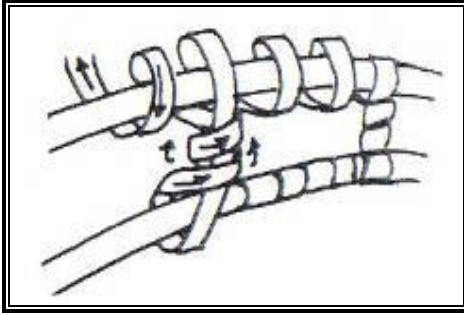
- Sık atkılı sarma
- Seyrek atkılı sarma

Dolgu gereci birkaç defa sarıldıktan sonra bir alt sıraya atkı ile bağlanır. Tekrar birkaç defa sarılıp bir önceki sıraya bir atkı daha yapılır. Atkı araları çalışmaya verilecek şekle göre ayarlanır. Estetik görünüş için atkılar önceki sıra atkılarının ya hep sağından veya sol tarafından yapılmalıdır.

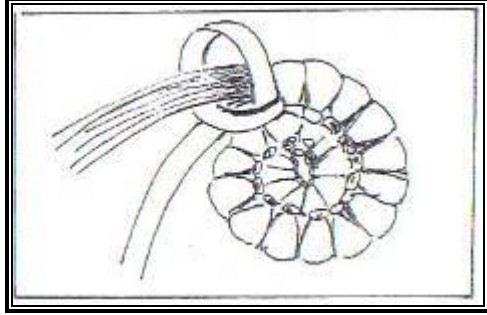
➤ Yüksek düğümlü atkılı sarma

Sık veya seyrek düğümler çalışılırken iki sıra arasında bir açıklık bırakılması istendiğinde, sıralar arasındaki atkı sıkıştırılmadan gevşek bırakılır. Düğümü oluşturacak sarma, istenilen yüksekliğe göre 2 veya 3 defa tekrarlanır. Böylece birkaç düğüm üst üste gelir ve sıralar arasında bir boşluk oluşur.

➤ Sık düğümlü atkılı sarma

Şekil 3.3: Yüksek düğümlü atkılı sarma

Şekil 3.4: Sık düğümlü atkılı sarma

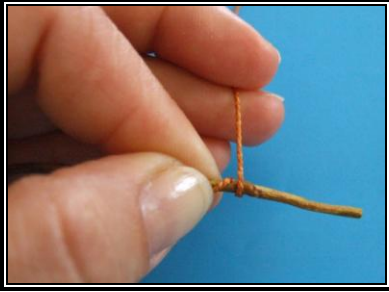
Resim 3.1: Sarma tekniği ile yapılmış çantalar

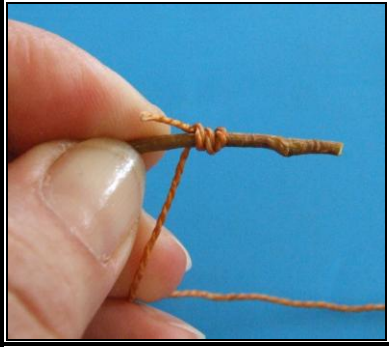

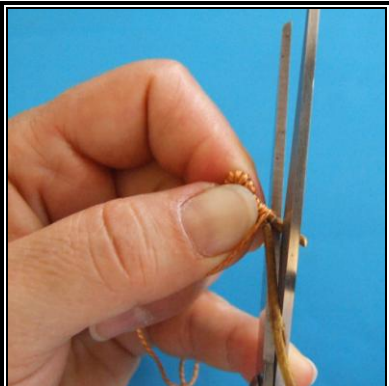

Resim 3.2: Sarma tekniği ile yapılmış takılar

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamakları ve önerilerde belirtilen hususları dikkate alarak yuvarlak başlama tekniğini uygulayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ İçte yürütülecek dolgu gerecini, sarılacak gerci ve iğnelerinizi hazırlayınız.</p> 	<p>➤ İğnenin deliğinin büyük olması sarma gerecinin rahat geçmesini sağlar.</p> <p>➤ Doğal rafyadan daha kalın olan bitkiler için çuvaldız kullanabilirsiniz.</p> <p>➤ Dolgu gerecini, örgünün kalınlığına göre birden fazla kullanılacaksa, demet haline getiriniz.</p> <p>➤ Dolgu gerci sol elinizde, sarılacak gercin ucu sağ elinizde olmak üzere karşılıklı olarak birbiri üzerinde 3-4 cm çakiştiriniz.</p>
<p>➤ Dolgu gerci ile sargı gerecinin ucunu sol eliniz ile tutunuz, dolgu gerecinin yaklaşık 2 cm gerisinden sarmaya başlayınız.</p> 	<p>➤ Dolgu gerecinin ucunda 2-3 cm pay bırakınız.</p> <p>➤ Açılmaması için sargı gerecinin ucu, sardığınız yerin altında kalmalıdır.</p>

<p>➤ Sargı gerecinin başlama ucu altta kalacak şekilde oluşturulacak halkanın çapı uzunluğunda yaklaşık 1,5-2 cm sarınız</p> 	<p>➤ Ucu altta kalması sargının açılmaması için önemlidir.</p> <p>➤ Dolgu gerecinin ucunda bırakılan pay, geriye kıvrıma payıdır.</p> <p>➤ Sarılacak uzunluk, sargı ve dolgu gerecinin kalınlığına uygun olarak değişiklik gösterebilir.</p>
<p>➤ Dolgu gerecinin başlama noktasındaki payını geriye doğru kıvrınız ve iki ucunu sol elinizle tutunuz.</p> 	<p>➤ Sargının gevşememesi için bir elinizle tutmaya devam ediniz. Sardığınız yeri kıvrıdığınızda yuvarlak oluşturacak kadar uzunlukta olmasına dikkat ediniz.</p>
<p>➤ Geriye kıvrılan dolgu gerecinin ikisini birden sarınız.</p>	<p>➤ Üst sıraları örerken yuvarlağın açılmaması için sıkıca sarınız.</p> <p>➤ Yaklaşık 1 cm ikisini bir sarınız.</p>

	
<p>➤ Dolgu gerecinin fazlasını kesiniz.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Verev keserseniz üzerini sarmak daha kolay ve muntazam olacaktır. ➤ Dolgu gereciniz yumuşak ise makas, sert ise yan keski kullanınız. ➤ Potluk yapmaması için dolgu gerecini verev kesiniz.
<p>➤ Yuvarlağı oluşturduktan sonra dolgu gerecini yarım santim kadar sarınız ve iğneyi önden arkaya doğru merkeze batıp birinci sırayı ikinci sıraya bağlayınız.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sarma işlemini yan yana muntazam yapınız. ➤ İğnenin takılmaması için iki sıra arasındaki boşluktan geçiriniz. ➤ Batma işlemi sargı gerecinin sarılış yönüne ve model özelliğine göre önden arkaya veya arkadan öne olabilir. ➤ Alt sıraya atılan sargı ipi bir veya birden fazla dolanabilir.

<p>➤ Geçirdiğiniz ipi çekerek sıkıştırınız.</p> 	<p>➤ Sarma gerecini merkezden geçirip sıkıştırırken koparmamaya ve alt sırayı bozmamaya dikkat ediniz.</p>
<p>➤ Arzuya göre alt sıranın içinden bir veya iki defa geçiriniz.</p> 	<p>➤ Yuvarlak göbek başlanmıştır, üst sıralarını, sonraki uygulama faaliyetlerindeki tekniklere uygun olarak örmeye devam ediniz.</p>
<p>➤ İşleme arzu edilen büyüklüğe kadar devam ediniz.</p> 	<p>➤ Sarma işlemini el alışkanlığınıza bağlı olarak, baştan sona kadar aynı olmak kaydıyla sağdan sola ya da soldan sağa yapabilirsiniz.</p> <p>➤ Sarma işleminde açılmaması için sarılan gereci orta ve yüzük parmağı arasına sıkıştırınız.</p> <p>➤ Alt sıralara batma işlemini, bir sıra önceki batırılan yerin yanından veya iki batış arasından yapabilirsiniz.</p> <p>➤ Alt sıralara batma işlemini arzuya göre desen oluşturacak şekilde yapabilirsiniz.</p>

➤ Sarma örgü bitiş noktasında dolgu gerecini sıkıca sararak örgüyü bitiriniz.

- Dolgu gerecinin ucunu verev keserseniz bitiş noktası muntazam ve sağlam olur.
- Sarılan gereci bitiş noktasında düğümleyiniz, düğümü halkanın içinden gerecin ucunu 1-2 defa geçirerek yapınız.

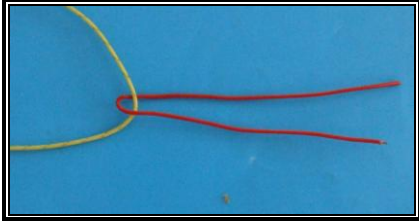
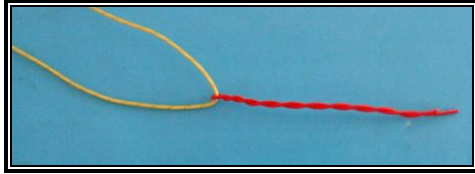
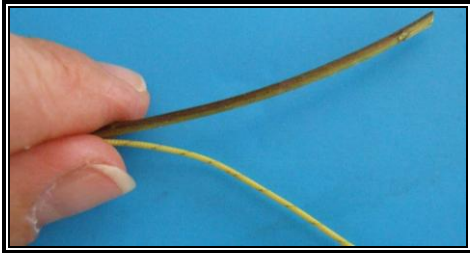
- İşlemi farklı dolgu ve sarma işlemleri ile uygulayarak tecrübe kazanınız.

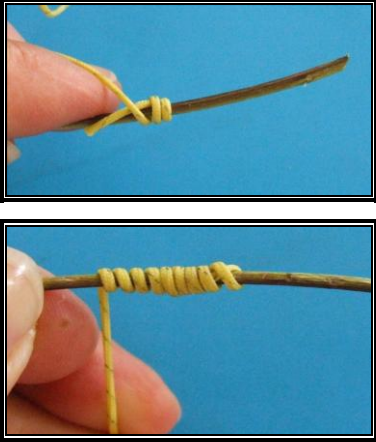
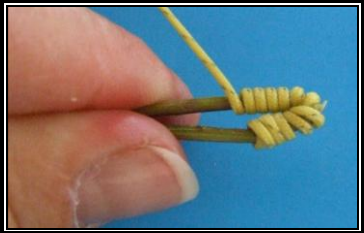
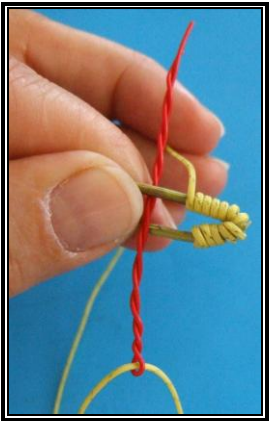

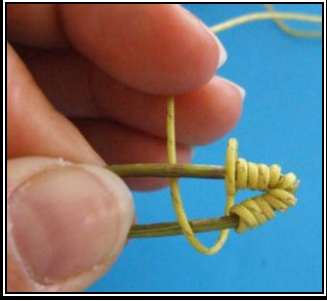
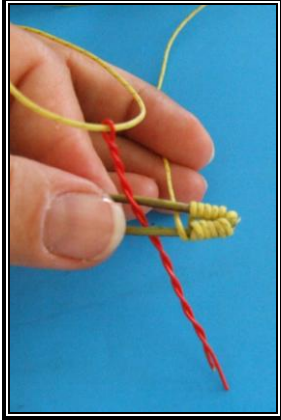
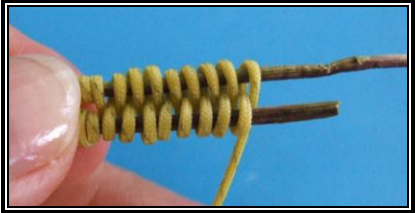
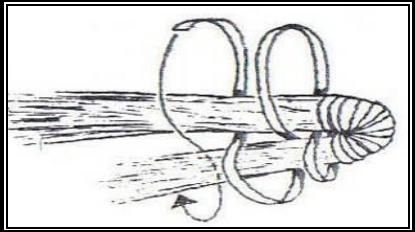
- Başlama halkasının büyüklüğü arzuya ve yapılacak ürünün özelliğine göre değişiklik gösterebilir.

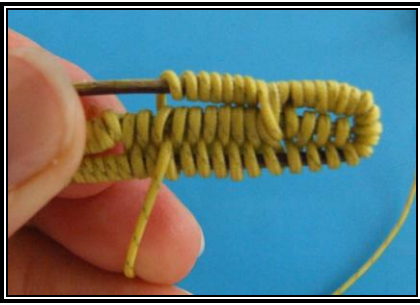
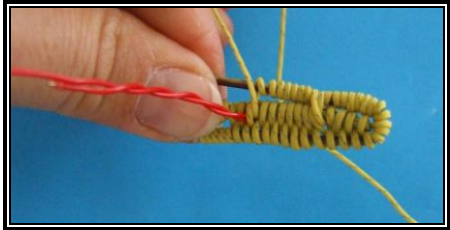
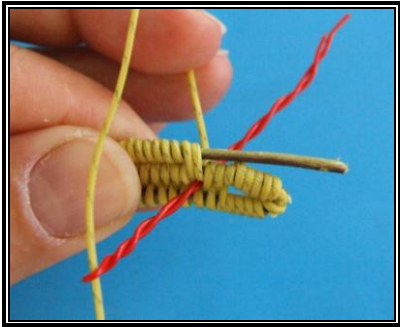
UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamakları ve önerilerde belirtilen hususları dikkate alarak sık sarmalı oval başlama uygulamasını yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ İnce teli 10-15 cm uzunlukta kesin ve ikiye katlayınız, sarma gerecinizi telin arasından geçiriniz.</p> 	<p>➤ İğnenin olmadığı veya sarma gerecinin iğne deliğinden geçirilemediği durumlarda tel kıvrıma yöntemi kullanılır.</p>
<p>➤ Teli bükerek büyük iğne şekline getiriniz.</p> 	<p>➤ Dikkatli ve özenli çalışınız.</p>
<p>➤ Sol elinizle dolgu gerecini yaklaşık 3-4 santim geriden tutunuz, sarma gerecinin ucunu da sol elinizin baş ve işaret parmakları arasında dolgu gereci ile birlikte tutunuz.</p> 	<p>➤ Dolgu gereci ile sarma gerecini kaydırmamaya dikkat ediniz.</p>

<p>➤ Sarma gerecinin ucu 1-2 cm altta kalacak şekilde sağdan sola doğru sarmaya başlayınız.</p> 	<p>➤ Sarılan gerecin açılmaması için mutlaka başlama ucunu sarılan kısmın altında bırakınız.</p>
<p>➤ Sarma işlemine 2-3 cm kadar devam ediniz ve sarılan kısmın ortasından dolgu gerecini kıvrınız.</p> 	<p>➤ Oval başlama uzunluğu, kıvrılan dolgu gerecinin uzunluğu kadar olacağı için kıvrırma mesafesini hesaplayınız.</p> <p>➤ Kıvrılan kısım sola yatmış U şeklinde olmuştur.</p> <p>➤ Sarılan kısmın gevşememesi için sargı gerecini sıkı tutunuz.</p>
<p>➤ İğne veya telin ucunu, birbirine paralel iki dolgu gereci arasından önden arkaya doğru geçiriniz.</p> 	<p>➤ İğnenin ucu yukarı doğru olmalıdır.</p>

<p>➤ Üstteki dolgu gerecinin altından geçirilmiş olarak yukarı doğru çekiniz.</p> 	<p>➤ Dikkatli çalışınız.</p>
<p>➤ İğnenin ucunu tekrar önden arkaya doğru iki sargı gerecinin arasından geçirerek, sargı gerecini aşağı doğru çekiniz.</p> 	<p>➤ Bu defa iğnenin ucu aşağı doğru olmalıdır.</p>
<p>➤ 6,7 ve 8. işlem basamaklarını tekrar ederek işleme devam ediniz.</p> 	<p>➤ Olmasını istediğiniz uzunluk kadar (en fazla kıvrılan dolgu gerecinin bitim yerine kadar) işleme devam ediniz.</p> <p>➤ Bir sonraki sırada iğnenin rahat geçmesi için fazla sıkıştırmayınız.</p> <p>➤ İşlem bittiğinde dolgu gerecinde fazlalık varsa kesiniz.</p>

<p>➤ Üst sıraya geçmek için biraz sarınız.</p> 	<p>➤ Sarma sayısı seyrek veya sıkı olma durumuna göre değişiklik gösterir.</p>
<p>➤ Birleştirmek için başlangıç sırasına atkı atınız.</p> 	<p>➤ Atkıyı 1 veya 2 defa dolayarak yapabilirsiniz.</p>
<p>➤ 2. atkıyı yapınız.</p> 	<p>➤ 2. atkıyı 1. atkının geçirildiği aralıktan ya da hemen solundaki aralıktan geçirebilirsiniz.</p>
<p>➤ Diğer tekniklerdeki gibi, sık sarmalı oval başlama tekniğinde de el alışkanlığınıza göre örme yönünü sağdan sola ya da soldan sağa yapabilirsiniz.</p> 	<p>➤ Dikkatli çalışınız.</p>

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamakları ve önerilerde belirtilen hususları dikkate alarak tahta taban üzerine başlama uygulaması yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Sararak orta yuvarlağı oluşturunuz.</p> 	<p>➤ Dikkatli ve düzenli çalışınız.</p>
<p>➤ İkinci sırayı sararken başlangıç yuvarlağının (merkezin) içinden arkadan öne geçiriniz. İki sırayı birlikte bir kez sarınız.</p> 	<p>➤ İki sıra arasında bir atkı oluşmuştur.</p>
<p>➤ İkinci sırayı bir defa sarınız. Tekrar birinci sıranın altından alarak iki sırayı birleştiren bir atkı oluşturunuz.</p> 	<p>➤ Düzgün sarınız.</p>

- Üçüncü sırayı sararken ikinci sıradaki atkılar arasından geçerek bu defa da ikinci ve üçüncü sıralar arasından yeni atkılar oluşturunuz.

- Atkıyı düzgün geçirmeye dikkat ediniz.

- Sarılan sıralar büyüdükçe bazı alt sıralara iki defa batarak istenilen büyüklükte örünüz.

- Bu işlem ile artırma yapılmış olur.

- İşin bitiminde dolgu gerecini verev kesiniz.

- Dolgu gerecini verev kesmeye dikkat ediniz.

- İşlem sonunda yuvarlak yaptığınız halkanın içinden iğneyi geçirerek düğüm atınız.

- Bu işlemi, sağlam olması için birden fazla yapınız.

- İpi çekerek sıkıştırınız.

- Araların sık olmasına dikkat ediniz.

- İşin yüzünde ve tersinde olan çıkıntı bitkileri temizleyiniz.

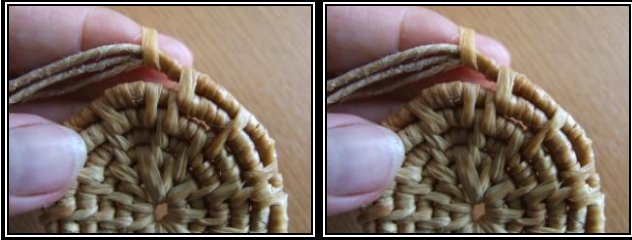
- İşin yüzü ve tersi görünüş bakımından aynı olmuştur.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamakları ve önerilerde belirtilen hususları dikkate alarak seyrek atkılı sarma uygulaması yapınız. (Bu uygulama faaliyetinde dolgu gereci olarak 3 kat İngiliz sicimi, sargı gereci olarak da ısılatılmış doğal rafya kullanılmıştır.

Yapmak istediğiniz ürüne göre farklı gereçler kullanabilirsiniz.)

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sararak orta yuvarlağı oluşturunuz. ➤ 1 ve 2. sırayı sık atkılı sarma tekniğinde olduğu gibi uygulayınız. ➤ Sıradan itibaren aradaki sargı sayısını eşit olarak artırınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Oval başlama tekniği de uygulanabilir. ➤ Atkılar arasını 2. sırada bir defa, 3. sırada iki defa, 4. sırada üç defa dolayınız. ➤ Alt sıralara batma işlemini bir önceki sıranın hep sağından ya da hep solundan yapınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Atkılar arası genişledikçe yeni atkı sıraları oluşturunuz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yeni atkı sıraları, iki atkı arasındaki boşluğa yeni atkı atılarak ya da bir önceki atkının bir sağına bir soluna atılarak da yapılabilir.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Alt sıradaki atkılarının sağına ve soluna atarken aradaki sarma sırasını artırınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yeni oluşan desen V şeklini alacaktır.

- V şeklinde dışa doğru açılan atkı sıralarını üst sıralarda tersini yaparak baklava deseni oluşturunuz.

- Ürün genişledikçe farklı atkı şekilleri uygulanabilir.
- Alt sıraya atılan atkı birden fazla dolanarak yapılırsa desenler daha belirgin olacaktır.

- Modele göre istediğiniz büyüklükte örgüyü tamamlayınız.

- Sık atkılı sarma tekniğinde olduğu gibi işin önü ve tersi aynı görünümde olur.
- Yaptığınız örgüyü takı olarak, tabak altlığı olarak, üzerine çiçek monte ederek duvar panosu olarak ya da daha büyük örüp Amerikan servisi olarak kullanabilirsiniz.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamakları ve önerilerde belirtilen hususları dikkate alarak yüksek düğümlü atkılı sarma uygulaması yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Başlangıç halkasını oluşturunuz.</p> 	<p>➤ Düzgün ve dikkatli çalışınız.</p>
<p>➤ Başlangıç halkasından sonraki ilk sırayı seyrek atkılı sarma tekniğinde olduğu gibi uygulayınız.</p> 	<p>➤ Bir önceki tekniğe dikkat ediniz.</p>
<p>➤ Başlangıç halkasından sonraki 2. sırayı da seyrek atkılı sarma gibi başlayınız, ancak atkıyı tam sıkıştırmadan bol bırakınız.</p> 	<p>➤ Bolluk, aradan sargı gereci iki defa dolacak kadar olmalıdır.</p>

- Atkıyı attıktan sonra iğneyi atılan atkının solundan ve iki sıra arasından çıkarınız, bol bırakılan atkının üzerinden dolayarak aynı yerden çıkarınız.

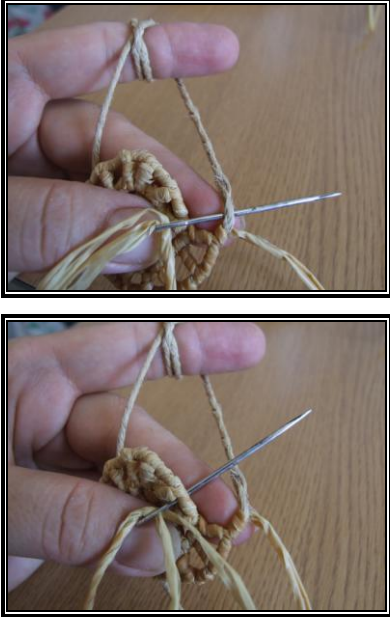
- Dolama işlemini verilmek istenen yüksekliğe göre 2 ya da 3 defa yapabilirsiniz.
- Dolama sayısı arttıkça sıra yüksekliği de artacaktır.

- İkinci defa doladıktan sonra iğneyi önden arkaya doğru çıkarınız.

- İğnenin yönüne dikkat ediniz.

<p>➤ Sarma işlemine arkadan öne doğru devam ediniz.</p> 	<p>➤ Sarma gerecinin bittiği yerde ekleme yapınız.</p>
<p>➤ Ekleme için biten ve yeni başlanacak olan ucu dolgu gereci ile tutunuz ve uçlar altta kalacak şekilde dolayınız.</p> 	<p>➤ Dikkatli çalışınız.</p>
<p>➤ Modele uygun olarak istenilen boyutta örünüz.</p> 	<p>➤ Dolgu gereciniz yumuşak ise sol elin işaret parmağına dolayarak çalışmak işinizi kolaylaştıracaktır.</p>

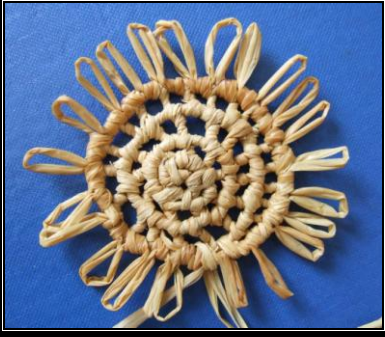

- Bitiş noktasını sıkıca dolayarak ürünü bitiriniz.

- Dolgu gerecinin açılmamasına dikkat ediniz

- Arzuya veya modele uygun kenar süslemesi yapınız.

- Kenar süslemesinde sargı gerecini dolgu gereci gibi kullanabilirsiniz.
- Sargı gerecini birkaç defa alt sıra ile birlikte doladıktan sonra dolgu gerecini parmak veya kalem ile bol bırakarak kenar fiskeli oluşturunuz.

- Yardımcı süsleme gereçleri kullanarak örgünüzü ürüne dönüştürebilirsiniz.

- Ürüne son şeklini veriniz.

UYGULAMA FAALİYETİ

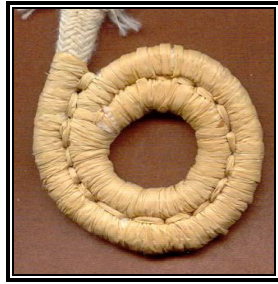
Aşağıdaki işlem basamakları ve önerilerde belirtilen hususları dikkate alarak sık düğümlü atkılı sarma uygulaması yapınız. (Bu uygulama faaliyetinde dolgu gereci olarak kalın makrome ipi sargı gereci olarak muline nakış ipliği kullanılmıştır. Sarma tekniklerinde sararken kırılmayacak her türlü gereç rahatlıkla kullanılabilir.

Bitkiler özelliklerine göre ya suda bekletilerek ya da yumuşaması için bir veya birkaç gün bekletilerek kullanılabilir.)

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Başlangıç halkası için sargı gerecini dolgu gereci üzerine sarınız.</p> 	<p>➤ Sarma uzunluğunun, başlangıç halkasının büyük veya küçük olmasını etkilediğini unutmayınız.</p> <p>➤ Geriye kıvrıma payı bırakmayı unutmayınız.</p>
<p>➤ Dolgu gerecini geriye kıvrarak halkayı oluşturunuz.</p> 	<p>➤ Açılmaması için sıkıca sarınız.</p>
<p>➤ Başlama halkasının içine, önden arkaya bataarak iğneyi iki sıra arasından çıkarınız.</p> 	<p>➤ Dikkatli çalışınız.</p>

<p>➤ Sargı gerecini çekerek sıkıştırınız.</p> 	<p>➤ Sargının açılmamasına dikkat ediniz.</p>
<p>➤ İki sıra arasında oluşan atkının sağından, önden arkaya batarak iğnenin ucunu son sıradaki dolgu ipinin arkasından çıkarınız.</p> 	<p>➤ Dikkatli ve özenli çalışınız.</p>
<p>➤ İğneyi dolgu gerecinden önden arkaya doğru bir defa dolandırınız.</p> 	<p>➤ Dolgu ipinin yönüne dikkat ediniz.</p>
<p>➤ Üçüncü ve altıncı işlem basamaklarını tekrar ederek örmeye devam ediniz.</p> 	<p>➤ İşlem sırasına dikkat ediniz.</p>

- Örgünün ön yüzünde iki sıra arasında makine dikişi görüntüsü oluşacaktır.

- Dikkatli özenli çalışınız.

- Arka yüzünde sık sarmalı oval başlama tekniğinin görüntüsü oluşacaktır.

- Arka yüzeyine dikkat ediniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru sözcükleri yazınız.

1. Demet haline getirilmiş dolgu gerecini dağılmadan toplu tutabilmek ve çabuklaştırmak için kullanılan alete.....denir.
2. Sarılan sıranın bir önceki sıraya tutturulmasında ..... veya .....den yararlanır.
3. Demet halinde dolgu gereci olarak kullanılan bitki .....dır.
4. Dekoratif çalışmalarda dolgu gerecinin üzerini sarmak için .....dan yararlanır.
5. Fantezi işlerde dolgu gereci olarak ..... kullanılır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise “Modül Değerlendirme”ye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Modül ile kazandığınız bilgileri, aşağıdaki soruları cevaplandırarak değerlendiriniz.

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. ( ) Yan keskiler çubuk ve şerit kesme, düzeltme, onarma işlerinde kullanılır.
2. ( ) Biley taşı körelen araçların keskin hale getirilmesinde kullanılır.
3. ( ) Ön tezgâhlar çok büyük sepetlerin yapımında kullanılır.
4. ( ) Örülecek sepetin tabanı ağzından darsa tek parça kalıplar kullanılır.
5. ( ) Ölçüleri kolay alabilmek için yumuşak cins (mezur) metreler tercih edilir.
6. ( ) Saz kurak bölgelerin bitkisidir.
7. ( ) Hayt Akdeniz, Marmara ve Ege'de yol kenarlarında, dere yataklarında bulunur.
8. ( ) Kofa (Kova) odunsu bir bitkidir.
9. ( ) Tahıl saplarının değerlendirilmesinde yararlanılan en önemli teknik şerit örmedir.
10. ( ) Az kırılması ve parlak olması nedeniyle şerit örmeye en çok kullanılan tahıl sapı çavdardır.
11. ( ) Yapılan şeritlerin dikme işlemi yalnızca elle yapılır.
12. ( ) Şerit yapımına başlarken çavdar sapları ipe bağlanarak başlanır.
13. ( ) Kurt dişi yassı şerit örmeye başlanırken her zaman yatay durumda olan saptan başlanır.
14. ( ) Beşli yuvarlak Napoli örgüde katlama soldan sağa hep aynı yönde sürdürülmelidir.
15. ( ) Dekoratif çalışmalarda merkez etrafındaki katlamalar ürünün biçimine göre, merkeze yakın veya uzak mesafelerden yapılabilir.
16. ( ) Şerit örmeye kullanılan tahıl sapları yeterli uzunluğa sahiptir.
17. ( ) Napoliten şeritlerde 5 veya 7 cm'de bir ek yapılması zorunlu olur.
18. ( ) Biten sapın ucu eklenecek saptan daha ince olursa bu ince uç diğer sapın içine geçirilebilir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki modüle geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1'İN CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Doğru
3	Yanlış
4	Yanlış
5	Doğru

ÖĞRENME FAALİYETİ-2'NİN CEVAP ANAHTARI

1	Yanlış
2	Doğru
3	Yanlış
4	Doğru
5	Doğru

ÖĞRENME FAALİYETİ-3'ÜN CEVAP ANAHTARI

1	Fermejüplü Bant
2	Büyük İğne Veya Biz
3	Kofa
4	Rafya
5	Fital

MODÜL DEĞERLENDİRMENİN CEVAP ANAHTARI

1	Doğru	11	Yanlış
2	Doğru	12	Yanlış
3	Yanlış	13	Doğru
4	Doğru	14	Doğru
5	Doğru	15	Doğru
6	Yanlış	16	Yanlış
7	Doğru	17	Doğru
8	Yanlış	18	Doğru
9	Doğru		
10	Doğru		

KAYNAKÇA

- ATAY Ayten, Orta Dereceli Kız Teknik Öğretim Okulları, **Örücülük Temel Ders Kitabı**, Devlet Kitapları, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1987.